

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Fiskeri - og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Deres ref.
201000477- /CW

Vår ref.
201100731- /NNO

Dato
26.04.2011

Høring - forslag til ny lov om lovbruddgebyr og tvangsmulkt i medhold av havressursloven

Vi viser til Fiskeri- og kystdepartementets brev av 21. januar 2011 med vedlegg.

Justisdepartementet har følgende merknader:

Forskriftens virkeområde

Vi anser det bare hensiktsmessig å regulere forskriftens virkeområde særskilt dersom det er nødvendig å gjøre unntak fra virkeområdet i havressurslova §§ 3 til 5. Vi stiller spørsmål om det er nødvendig å begrense adgangen til å ilegge tvangsmulkt og overtredelsesgebyr mot utlendinger og utenlandske foretak, jf. utkastet til forskrift § 3 annet ledd. Ulik adgang til å ilegge overtredelsesgebyr og tvangsmulkt mot utenlandske og norske rettssubjekt kan virke diskriminerende. At det overfor utenlandske rettssubjekt kan være vanskelig å fremskaffe bevis og håndheve regelverket, trenger ikke medføre at adgangen til å ilegge tvangsmulkt og overtredelsesgebyr begrenses, jf. høringsnotatet punkt 6.

Dersom det anses nødvendig å regulere forskriftens virkeområde særskilt, må det påses at det ikke oppstår utilsiktede ulikheter mellom virkeområdet som angis i havressurslova §§ 3 til 5 og virkeområdet som angis i forskriften. Vi viser for eksempel til at utkastet til forskrift § 2 første og annet ledd benytter begrepene "nordmenn" og "utlendinger" samtidig som vi anser det klart at forskriften også skal gjelde for både norske og utenlandske fartøy og foretak, sml. havressurslova §§ 3 til 5.

Straff og overtredelsesgebyr

Vi er enige i at overtredelsesgebyr som utgangspunkt bare bør benyttes overfor mindre alvorlige lovbrudd, jf. høringsnotatet punkt 7 side 15. En øvre grense for å kunne ilegge overtredelsesgebyr virker derfor hensiktsmessig, jf. utkastet til forskrift § 6 annet ledd. Materielt vil det imidlertid fortsatt være et stort område hvor det kan ilegges både straff og overtredelsesgebyr, jf. havressurslova § 59 og kapittel 12. Det kan tenkes at det bør utarbeides en anmeldelsesinstruks på lignende vis som man har gjort for tilleggsskatt og straff etter ligningsloven. I instruksen kan det redegjøres nærmere for hvilke overtredelser som bør anmeldes og hvilke som bør sanksjoneres med overtredelsesgebyr.

Overtredelsesgebyr mot foretak

Ansvarssubjektet ved ileggelse av overtredelsesgebyr etter havressurslova § 59 er formodentlig i praksis primært foretak. Det er da særlig viktig med klarhet med hensyn til hvilke krav som gjelder for å kunne sanksjonere foretaket. Etter utkastet til forskrift § 5 og beskrivelsen i høringsnotatet punkt 7.2 kan det være uklart om og eventuelt hvilket skyldkrav som skal gjelde ved ileggelse av overtredelsesgebyr mot foretak med hjemmel i havressurslova § 59. Til sammenligning viser vi til at straffeloven 2005 §§ 27 og 28 fastsetter at det kan ilegges foretaksstraff selv om ingen enkeltperson som har handlet på vegne av foretaket har utvist skyld, jf. straffeloven § 27 første ledd annet punktum og Ot.prp. nr. 90 (2003-2004) kapittel 17.5.

Forholdet til Svalbardtraktaten

Havressurslova gjelder i territorialfarvannet rundt Svalbard. I forbindelse med at tvangsmulkt og lovbruddgebyr skal kreves inn av Fiskeridirektoratet og tilfalle staten, vil vi gjøre oppmerksom på Svalbardtraktatens artikkel 8.

Svalbardtraktaten artikkel 8 annet ledd bestemmer at de "skatter, gebyrer og avgifter som oppkreves skal utelukkende komme [Svalbard] til gode og kan bare pålegges i den utstrekning deres øiemed tilsier". Disse inntektsføres i praksis på et eget svalbardbudsjett, selv om dette ikke er et traktatkrav. Vi er noe usikre på om artikkel 8 er relevant i forhold til den type gebyrer det her er snakk om, og ber derfor Fiskeri- og kystdepartementet foreta en vurdering av denne problemstillingen.

Ta gjerne kontakt med Justisdepartementets Polaravdeling i forbindelse med dette arbeidet.

Enkelte andre spørsmål

Vi stiller spørsmål om bestemmelsen om oppsettende virkning i utkastet til forskrift § 3 tredje ledd er nødvendig ved siden av forvaltningsloven § 42. Vi antar at det kan tenkes

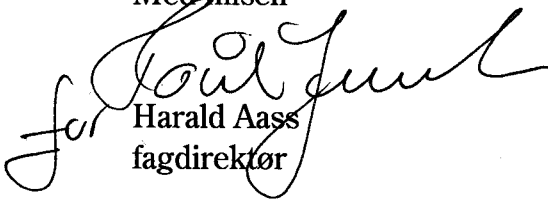
tilfeller hvor det er rimelig at det gis oppsettende virkning ved søksmål til domstolene, sml. høringsnotatet punkt 7.4 side 21.

Forutsetningen i høringsnotatet punkt 7.4 side 21 om at kystvaktens advarsler er enkeltvedtak, tviler vi på at det er grunnlag for.

Vi tar ikke stilling til hvem som bør få kompetanse til å ilegge tvangsmulkt og overtredelsesgebyr, jf. høringsnotatet punkt 7.4 side 20, men bemerker at både tvangsmulkt og overtredelsesgebyr kan være inngripende reaksjoner. Det er derfor viktig at forvaltningsorganene som skal kunne ilegge reaksjonene, har tilstrekkelig faktisk og juridisk innsikt.

Som utgangspunkt har vi ikke innvendinger mot at det fastsettes en øvre grense for tvangsmulkten størrelse, jf. utkastet til forskrift § 4 første ledd annet punktum, men bemerker at tvangsmulkten bør kunne settes så høyt at mulkten fungerer som et reelt oppfyllelsespress. Det bør for klarhetens skyld fremgå av annet punktum at også beløpene nevnt der er dagsatser.

Med hilsen

Harald Aass
fagdirektør

Nina Helene Norby
førstekonsulent